

Tato setkání pokračují, jsou velmi oblíbená a celkem bylo již 35 takových seminářů.

Od roku 1971 jsem redigoval Sborník Národního muzea, řadu C, který jsem záměrně orientoval na problematiku knihovnickou a knihovědnou a se zaměřením na sbírky Národního muzea.

SNM, řadu C, jsem redigoval 20 let a s potěšením konstatuji, že úspěšně pokračuje ve své činnosti. Sám jsem zpracoval řadu příspěvků s podrobným zpracováním popisů unikátů ze sbírek KNM, pravidelně každoročně i podrobné zprávy o činnosti KNM v jednotlivých letech i zprávy o významných událostech v Knihovně Národního muzea.

Z velkých výstav, které jsem instaloval v NM, bych se chtěl zmínit o velké výstavě J.A. Komenský a Národní muzeum 1970 v hlavní budově NM, o výstavě Mandragora z roku 1976 a hlavně o zdařilé výstavě Oldřicha Menharta v Gutenbergově muzeu roku 1968, která měla velký mezinárodní ohlas a byla instalována i v Offenbachu.

S výsledky práce v NM jsem spokojen, i když se všechna předsevzetí nepodařilo uskutečnit. V roce 1977 jsem byl jmenován statutárním náměstkem generálního ředitele muzea. Je hodně zpracovaných, ale nevydaných prací, které se nerealizovaly pro pracovní zatížení při řízení této instituce. Po odchodu do důchodu, vlivem osobních a rodinných událostí a následně zdravotních potíží, se práce oddalovaly. Snažím se doplnit a předat vše svým pokračovatelům a snad i zpracovat další své poznatky.

S uspokojením hledím zpět na svou činnost v NM. Pracoval jsem s hlubokým zanícením, nesmírně jsem si vždy vážil věhlasu NM v našich dějinách a s nadšením jsem se snažil přispět svým podílem k této tradici. Služba v Národním muzeu byla pro mne stálá pocta i životní náplň. Národní muzeum zůstává pro mě navždy místo nezapomenutelné.

S radostí sleduji nynější zdánlivý vývoj Národního muzea a přeji mu splnění chystaných velkých úprav a rekonstrukcí a hlavně úspěšnou činnost v budoucnosti.

Poblahopřát oslavenci k 85. narozeninám se z Prahy do Čelákovice dne 29. 8. 2011 vydala malá delegace vedoucích pracovníků Knihovny Národního muzea, v čele s ředitelem dr. Martinem Sekerou, PhD. Z Mariánských Lázní přijel také pan děkan P. Filip Zdeněk Lobkowicz, O. Praem., emeritní pracovník KNM.

Gratulace všeho nejlepšího, hlavně zdraví, štěstí, rodinné pohody a úspěchů, přešla do dlouhé diskuze o minulosti, současnosti i budoucnosti Knihovny Národního muzea. Ad multos annos!

Redakce

Mgr. Alena Skwarlová – padesát let v Knihovně Národního muzea

Dne 22. března 2011 se loučil ředitel Knihovny Národního muzea, Mgr. Martin Sekera, Ph.D., se dvěma pracovníci, které odcházely vzhledem ke snížení finančních prostředků na platy zaměstnanců Národního muzea. Jednalo se o Mgr. Alenu Skwarlovou a PhDr. Helgu Turkovou. Kolektiv pracovníků se s nimi rozloučil v prostoru knihoven Františka Palackého a Pavla Josefa Šafaříka v hlavním

depozitáři. Zároveň se jednalo o poslední setkání zaměstnanců Knihovny Národního muzea před plánovanou rekonstrukcí historické budovy Národního muzea.

Je na místě připomenout, že za další čtyři měsíce by Mgr. Alena Skwarlová byla mohla oslavit celkových padesát let práce v Knihovně Národního muzea. Protože rodačka z Prahy (20. 6. 1942), absolventka Střední knihovnické školy, nastoupila do Národního muzea dne 1. 8. 1961. Pracovala při katalogizování bohatých knihovních fondů v oddělení základní knihovny (KNM 1). Při zaměstnání vystudovala vysokou školu na katedře knihovnictví a vědeckotechnických informací na Fakultě sociálních věd a publicistiky Univerzity Karlovy. Její promoce v roce 1971, společná s Mgr. Eduardou Macháčkovou, přivedla do Karolina snad všechny tehdejší pracovníky Knihovny Národního muzea. Byla dlouholetou zástupkyní vedoucí největšího oddělení Knihovny Národního muzea, PhDr. Milady Šírové. A po jejím odchodu do důchodu se stala v roce 1990 vedoucí tohoto oddělení.

Mezi svými spolupracovníky byla oblíbena pro své rychlé, pragmatické řešení problémů a pro pochopení složitosti lidského života.

Vedla hlavní mimopražský depozitář na zámku Peruc, který byl získán Národním muzeem v roce 1955. Přes čtyřicet let se zde ukládaly knihovní fondy a pro studium byly dováženy do Prahy. Když se Národní muzeum muselo zámku vzdát, protože chyběly prostředky na jeho opravu, řídila úspěšně v roce 1996 velké stěhování všech knižních celků do částečně upravených místností v druhém objektu Národního muzea v Terezíně. Tento přesun fondů do určité míry předznamenával nynější velké stěhování muzejní bibliotéky.

Po ztrátě povinného výtisku neperiodické literatury pro Knihovnu Národního muzea od 1. 1. 1996 musela změnit celou akvizici. V náročném agendě řídila nákup tzv. placebného povinného výtisku, na který jsme získali finanční prostředky od svého zřizovatele, Ministerstva kultury České republiky.

Zároveň se v odborném týmu se svými spolupracovníky (KNM 1 a KNM 7) podílela na zpracování přírůstků základní knihovny a vědecké i odborné literatury pro odborná oddělení Národního muzea v integrovaném automatizačním knihovním systému KpWin. Jednalo se o první etapu dlouhodobě plánovaného záměru automatizace Knihovny Národního muzea. Cílem bylo vybudování moderních elektronických katalogů s vícehlediskovým přístupem k fondům.

Z její publikační činnosti je třeba zmínit soupis knihovny Františka Palackého (3 888 svazků), který vydala v Praze roku 1986 společně s Mgr. Květou Makovcovou a s historickým úvodem Dr. Jaroslava Vrchatky, CSc., ve Sborníku Národního muzea v Praze, řady C, sv. XXX, 1985, č. 1–2, 3–4. Je také autorkou části nazvané Oddělení základní knihovny, která vyšla v Průvodci Knihovny Národního muzea, 1999, s. 19–26.

Vedení oddělení předala v roce 2006 své nástupkyni, PhDr. Evě Lachmanové.

Na rozloučenou zkatologizovala osobní knihovnu Pavla Josefa Šafaříka (4 055 svazků) a zpracovala ji v automatizovaném systému KpWin SQL.

Její věrnost jedné instituci a téměř padesátiletá činnost ve službách knih si zasluhuje naše uznání. Rádi bychom jí popřáli hodně dalších, zdravých a úspěšných let, pohodu se dvěma vnoučky v rodině syna Jiřího a bukolické pobyty na chaloupce.

Redakce

Mgr. A. Skwarlová (vlevo) s ředitelem dr. M. Sekerou a dr. E. Lachmanovou. Foto: Bc. Patr Brůna.

Loučení dne 22. 3. 2011 v Knihovně Národního muzea – dr. Helga Turková a Mgr. A. Skwarlová.

AKTUALITY

Seminář

35. seminář knihovníků muzeí a galerií při Asociaci muzeí a galerií ČR se konal se zahraniční účastí v Muzeu Těšínska v Českém Těšíně. Program semináře tradičně připravil výkonný výbor komise knihovníků při AMG v úzké spolupráci s Mgr. Gabrielou Chromcovou z hostitelské instituce. První den odpoledne, 6. 9. 2011, po prezenci účastníků v Kulturním a společenském středisku /KASS/ Střelnice Český Těšín, seminář slavnostně zahájili členka exekutivy AMG Mgr. Irena Chovančíková a ředitel Muzea Těšínska PaedDr. Zbyšek Ondřeka. Poté proběhla valná hromada, na které přednesla podrobnou zprávu o činnosti komise knihovníků její předsedkyně PhDr. Štěpánka Běhalová, Ph.D. Po odsouhlasení této zprávy řídila odborný program PhDr. Jarmila Okrouhlíková, emeritní předsedkyně komise.

V prvním bloku Zprávy z muzeí přednesli svoje příspěvky jednotliví zástupci regionů ve výkonném výboru. Po přestávce velký blok Rozvoj muzejních knihoven zahájil PhDr. Vít Richter z Národní knihovny ČR. Pokračovali PhDr. Jarmila Okrouhlíková, PhDr. Ila Šedo a Mgr. Lucie Chrátová. První den uzavřel svým referátem PhDr. Martin Sekera – Knihovna Národního muzea před stěhováním, při stěhování a po stěhování. Večer následovalo vzorně připravené společenské setkání účastníků semináře, kde se přítomní seznamovali a mohli si vyměňovat své zkušenosti.

Druhý den, 7. 9. 2011, po prezentaci firem moderovala blok Digitalizace v muzejních a galerijních knihovnách Mgr. Alena Petruželková. Následující panelové diskuze se účastnil PhDr. Richard Šípek z oddělení rukopisů a starých tisků KNM. Odpoledne byl na programu blok Sbírkové fondy v muzejních knihovnách, převážně s referáty polských kolegů. O spolupráci s historickými knihovnami v Těšíně promluvila PhDr. Anežka Baďurová.

Večer proběhla odborná exkurze s návštěvou Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře.

Poslední den 8. 9. 2011 po návštěvě Muzea Těšínska pokračovala odborná exkurze zajímavými prohlídkami historických a muzejních knihoven v Těšíně (Cieszyn). Polští kolegové nám věnovali veškerou pozornost při zodpovídání dotazů.

Seminář se uskutečnil ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR a za finanční podpory Ministerstva kultury ČR. Partnerem semináře byla Scanservice a.s. a mezi sponzory bylo šest dalších firem (Těšínská tiskárna a.s., LANius s.r.o., firma Zdeněk Bláha, Bach systems s.r.o., AMPACO ČR s.r.o. a KPSYS spol. s.r.o.).

Naše závěrečné díky platily řediteli muzea PaedDr. Zbyšku Ondřekovi, jeho všem spolupracovníkům, sponzorům a hlavně knihovnici Mgr. Gabriele Chromcové. Příští seminář v roce 2012 by se měl konat v Uherském Hradišti.

Helga Turková

Foto: Muzeum Těšínska.

Digitální knihovna kramářských tisků Špalíček

Internetová knihovna kramářských tisků je výsledkem grantového projektu Výzkumu a vývoje Ministerstva kultury ČR, probíhajícího v Knihovně Národního muzea v letech 2008–2011.